

HOERA, EEN PUP!

MODULE 3 – GEDRAG EN OPVOEDING

www.licg.nl
over houden van huisdieren

Nu uw pup eenmaal in huis is, zijn er belangrijke zaken om aan te werken: uw pup moet goed gesocialiseerd én opgevoed worden. Daarmee zorgt u ervoor dat het een stabiele, sociale hond wordt die in onze maatschappij en in uw gezin goed op zijn plek is. Socialisatie en opvoeding beginnen beide al vanaf het moment dat u de pup in huis heeft. De pup leert namelijk altijd, van elke ervaring die hij heeft en alles wat hij meemaakt. Een voorwaarde om uw pup iets te kunnen leren, is dat u elkaar begrijpt.

Lichaamstaal

Honden gebruiken vooral lichaamstaal om elkaar én u iets duidelijk te maken. Als u die lichaamstaal leert begrijpen, weet u wat uw pup denkt en voelt. Hoe ziet u aan uw pup of hij zeker of onzeker is, dapper of bang, last van stress heeft of juist wil spelen? De speciale website van het LICG, www.minderhondenbeten.nl, vertelt u meer over de lichaamstaal van een hond.

Leiding geven

Als eigenaar van een pup bent u degene die hem begeleidt en ervoor zorgt dat hij goed kan meedraaien in uw gezin en in de drukke maatschappij. Uw pup heeft leiding nodig zodat hij weet wat er verwacht wordt en hij zich rustig en gesteund voelt. Leiding geven betekent echter niet dat u hem moet onderdrukken, geweld moet gebruiken of hem 'flink moet aanpakken'. Het houdt in dat u hem stuurt, dat u ervoor zorgt dat hij succes heeft met goed gedrag en ook dat u grenzen stelt. Wees rustig maar duidelijk en beslist in wat u wel of niet toestaat. Voorkom ongewenst gedrag: goed leiding geven is vooruitzien!

Dominante handelingen zoals de pup op zijn rug leggen, in zijn nekvel pakken of zelfs schudden zijn absoluut af te raden. Daardoor vertrouwt de pup u al snel niet meer en denkt hij dat hij zich tegen u moet verdedigen. Zo'n straf komt voor de pup vaak uit het niets, omdat hij zijn 'stoute' gedrag vaak als spel ziet. Hij snapt dan niet waarom u ineens boos wordt en hij zo'n heftige straf krijgt. Bovendien doen honden dit ook niet bij elkaar, ondanks wat vaak beweerd wordt. Een andere hond op de rug gooien of schudden gebeurt alleen bij een serieus gevecht dat bedoeld is om te verwonden of doden. Niet doen dus! Het is slecht voor de band met uw hond en het is nergens voor nodig. Een echte leider heeft geen geweld nodig maar krijgt respect en gezag door een rustige, zelfverzekerde uitstraling.

Agressie

Honden kunnen agressie vertonen, net als alle andere dieren. Meestal doen ze dat om iets te verdedigen: zichzelf, hun speelgoed, hun voer, hun pups of hun favoriete ligplek bijvoorbeeld. Agressie begint vaak met dreigen. Een hond kan dan staren, verstijven, grommen, zijn neus optrekken en zijn tanden laten zien. Straf uw hond nooit als hij dreigt. Dreigen is bedoeld om u iets duidelijk te maken en het vertelt u hoe de hond zich voelt. U kunt dan uw gedrag of de situatie veranderen zodat de hond zich niet meer bedreigd voelt. Zo kunt u een beet voorkomen. Als u de hond zou straffen voor het dreigen, voelt hij zich nog steeds (en misschien wel meer) bedreigd. Hij dreigt dan niet meer, maar kan meteen gaan bijten, zonder waarschuwing.

Dreigt uw pup naar u? Bedenk dan hoe dat kan komen en wat hij ermee bedoelt. Probeer die situatie voortaan te voorkomen en leer hem hoe hij er anders mee om kan gaan. Vraag hulp als dit vaker voorkomt. Ook hierover leest u meer op www.minderhondenbeten.nl.

Leren, belonen en straffen

Het is belangrijk dat u weet hoe uw pup leert, zodat u kunt voorkomen dat hij verkeerde dingen aanleert en ervoor kunt zorgen dat hij leert wat u wél graag wilt.

De basisprincipes van het leren werken als volgt:

- Gedrag dat de pup iets leuks oplevert, zal hij gaan herhalen: het wordt beloond.
- Gedrag dat de pup iets vervelends oplevert, zal hij niet meer doen: het wordt gestraft.
- Gedrag dat helemaal geen effect heeft, zal hij uiteindelijk ook niet meer doen: dat is zonde van zijn energie.

Om gewenst gedrag aan te leren moet u er dus voor zorgen dat het goede gedrag beloond wordt. Bijvoorbeeld door hem iets lekkers te geven, of door hem aandacht te geven.

Aandacht en negeren

Aandacht is voor een hond erg belonend. Dat geldt óók voor negatieve aandacht, zoals mopperen, foei of nee zeggen of de hond wegduwen. Daardoor kan iets wat u als straf bedoelt, toch als beloning werken en ervoor zorgen dat het gedrag toch herhaald gaat worden! U kunt dus beter ongewenst gedrag voorkomen, zodat u niet in deze valkuil stapt.

Uw pup leert al snel dat bepaald gedrag hem uw aandacht oplevert. Dat gedrag is lang niet altijd iets wat u wilt. Blaffen bijvoorbeeld, of tegen u opspringen. Ongewenst, nieuw gedrag dat de hond verzint om uw aandacht te trekken, kunt u het beste negeren zodat hij er niet voor beloond wordt. Negeren betekent: niet aanraken, niet praten, niet naar de hond kijken: gewoon doorgaan met wat u aan het doen was. Houd vol, want als u uiteindelijk toch reageert, dan leert hij dat hij voortaan nog langer door moet gaan met zijn gedrag.

Zodra de hond weer iets doet wat u wél wilt, geeft u hem aandacht zodat het gedrag beloond wordt. Wacht bijvoorbeeld met aandacht geven tot hij gestopt is met springen, maar gaat zitten om naar u op te kijken. Ga dan door uw hurken en geef hem aandacht. Zo leert hij welk gedrag hem wél iets oplevert en hij heeft uw aandacht ook nodig.

Leg dit ook uit aan familie en vrienden die op bezoek komen, en vraag hen bijvoorbeeld om de hond te negeren als hij tegen hen opspringt of naar hen blaft. Maar veel beter is nog om te voorkomen dat de pup gaat springen door hem te begeleiden als er bezoek binnenkomt. Dus niet afwachten wat hij gaat doen maar meteen al laten zien wat u van hem verwacht. Laat hem bijvoorbeeld gaan zitten en hurk naast hem om hem daarbij te helpen, bijvoorbeeld met een brokje. Laat het bezoek door de hurken gaan om de pup te begroeten, dan is springen niet nodig en leert de pup dat hij aandacht van bezoek kan krijgen door rustig op de grond te blijven. Vraag bezoek om niet op zijn kop te aaien, maar op zijn borst of schouders.

Negeren werkt vooral goed als het gaat om nieuw gedrag, bijvoorbeeld de eerste keer dat de pup tegen u op gaat staan. Als de pup al heeft geleerd dat zulk gedrag hem aandacht oplevert omdat er vaak op gereageerd is, kan hij er hardnekkig in zijn. Als u dan gaat negeren, snapt hij niet waarom u geen aandacht meer voor hem heeft. Dan kunt u het gedrag van de pup beter na een paar tellen onderbreken door iets te doen wat hem afleidt maar wat niets met hem te maken heeft (bijvoorbeeld een kast opendoen, koffiezetten of iets anders wat hem afleidt), of door zelf even de kamer uit te gaan. Als hij wat ouder is en al oefeningen kent, kunt u hem ook na een paar tellen een opdracht geven om bijvoorbeeld te gaan zitten. Daar kunt u hem dan weer voor belonen.

Let op: negeren werkt niet tegen gedrag dat voor de pup toch al belonend is, ook zonder uw aandacht. Bijvoorbeeld: als de pup aan uw broekspijp trekt, kunt u dat wel negeren, maar hij wordt al beloond doordat hij het gewoon leuk vindt om een trekspel met uw broek te doen. Negeren werkt dan niet en dan zult u het gedrag moeten stoppen, bijvoorbeeld door hem af te leiden of iets anders in zijn bek te geven. Bedenk daarna hoe u kunt voorkomen dat de pup dit een volgende keer weer doet: bijvoorbeeld niet met wapperende broekspijpen voorbij rennen als de pup toch al druk is, of erop voorbereid zijn en een speeltje meenemen dat u hem in zijn bek kunt stoppen voórdat hij uw broekspijp pakt. Geef niet steeds een speeltje nadat hij uw broek vastpakt, want dan gaat hij juist uw broek pakken als hij met u wil spelen!

Voor sommige pups is tegen u opstaan ook al belonend vanwege het contact met uw lichaam, ook zonder dat u er aandacht aan geeft. Ook dan is het beter hem af te leiden of het gedrag te voorkomen door zelf meteen al door uw knieën te gaan om hem te begroeten.

Straffen

Straffen is moeilijk en kan snel verkeerd gaan.

- De pup kan de straf koppelen aan iets anders dan zijn eigen gedrag,
- hij kan bang voor u worden omdat u onverwachts boos wordt,
- straf kan soms toch als een beloning werken (want het is aandacht) en
- de timing luistert erg nauw.

Probeer daarom te voorkomen dat uw pup iets doet wat u niet wilt, door hem goed te begeleiden, vooruit te kijken en ongewenst gedrag te voor te zijn.

Een voorbeeld van het onvoorspelbare effect van straf:

Uw pup bijt in de tafelpoot. U roept nee en gooit de krant naar zijn hoofd. De pup kan:

- 1) de straf koppelen aan zijn eigen gedrag en leren dat hij niet in de tafel mag bijten
- 2) de straf koppelen aan uw aanwezigheid en:
 - niet meer in de tafel bijten als u erbij bent, of
 - leren dat uw aanwezigheid eng is

Hij kan de straf ook koppelen aan:

- 3) de tafelpoot, en voortaan bang zijn voor de tafelpoot
- 4) de krant, en voortaan bang zijn voor kranten
- 5) het geluid van de auto die toevallig net voorbij reed en voortaan bang zijn voor auto's....

Wat doet u dan wel in zo'n geval? U zou de pup rustig weg kunnen halen bij de tafel en hem dan kunnen afleiden door even verderop zelf met een speeltje te gaan spelen en heel enthousiast te doen. De kans is groot dat hij komt kijken en geen interesse meer heeft in de tafelpoot. Daarna zorgt u er voortaan voor dat de tafelpoot niet zo aantrekkelijk is: bijvoorbeeld door op te letten als hij erheen wil en hem dan af te leiden voordat hij gaat knagen, door eventueel iets op de poot te sprayen dat knagen tegengaat, door tijdelijk een stuk pvc-buis om de tafelpoot te schuiven, door ervoor te zorgen dat hij andere dingen heeft waar hij lekker op kan en mag knagen.

Kortom: niet straffen, maar

- voorkomen,
- negeren, of
- gedrag stoppen door bijvoorbeeld afleiden (en daarna bedenken hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen).

Wat moet de pup leren?

Vanaf het eerste begin is het belangrijk dat u uw pup goede gewoontes aanleert. Hij leert immers altijd en u wilt wel dat hij het juiste leert! Dat is een stuk prettiger dan later ongewenst gedrag te moeten aanpakken, zowel voor u als voor de hond.

Zindelijk maken

Hoe beter u voorkomt dat uw pup in huis plast, hoe sneller hij zindelijk wordt. U moet dus vaak én op tijd met de pup naar buiten. In het begin overdag elke 1-2 uur, en in elk geval:

- na eten
- na drinken
- na slapen
- na spelen of opwinding

Ga naar een vaste plasplek zodat de pup snel begrijpt wat de bedoeling is. Wacht daar rustig tot hij iets gedaan heeft. Draag hem er in het begin heen zodat hij niet meteen op de stoep zijn plasje doet. Bij de ene pup duurt het langer voor hij zindelijk is dan bij de andere. Dat hangt soms ook samen met het ras.

Een jonge pup kan zijn plas nog niet lang ophouden want de sluitspieren van zijn blaas moeten nog verder ontwikkelen en hij moet leren die te beheersen. Straf dus niet voor ongelukjes maar let voortaan zelf beter op of ga eerder met hem naar buiten.

Let op: een pup ontwikkelt snel een voorkeur voor een bepaalde ondergrond. Het is daarom handig om wel meerdere ondergronden aan te leren (bijvoorbeeld gras of aarde, afhankelijk van waar u woont en wat er mogelijk is).

's Nachts is een bench handig, want een pup houdt zijn slaapplek zo lang mogelijk schoon. Omdat hij in het begin zijn plas eenvoudigweg nog niet lang kan ophouden, zult u dan vaak toch een of enkele keren uit bed moeten om hem te laten plassen.

Doet uw pup een plasje in huis, maak dat dan liefst schoon als hij er niet bij is want anders kan hij het als spel gaan zien of de situatie eng gaan vinden als u loopt te mopperen. Gebruik liefst een speciaal daarvoor gemaakt schoonmaakmiddel, anders kan het zijn dat hij toch de urine nog ruikt en denkt dat dit zijn plasplek is. (Schoonmaak-) azijn werkt vaak ook.

Alleen blijven

Leren om alleen te blijven moet langzaam worden opgebouwd. Als de pup eenmaal leert dat het vervelend kan zijn om alleen gelaten te worden dan kan hij gaan janken, blaffen, slopen of plassen en dat is lastig af te leren. Voorkom dat dus door een goede opbouw. Zoek een oppas als u langer weg moet dan de hond aankan! Lees ook het artikel op www.licg.nl/honden/alleen-thuis-blijven.

Wandelen zonder trekken

Veel pups willen in het begin nog niet meelopen buiten, want alles is nog nieuw en spannend. U kunt hem dan lokken en roepen of gewoon rustig even afwachten en hem stukjes dragen als u ergens heen wilt. De pup wil vaak pas sneller lopen als u weer richting huis gaat, want dat is wat hij kent. Loop dan niet met een gespannen lijn achter hem aan, want dan leert hij meteen dat als hij ergens heen wil, hij gewoon aan de lijn moet trekken en dat u er dan vanzelf achteraan komt!

Zorg dat hij niet aanleert om te trekken. Sta stil zodra de pup de lijn strak trekt. Zeg niks, wacht rustig af. Zodra de pup er zelf voor zorgt dat de lijn weer losjes hangt, loopt u verder. Duurt dat erg lang, trek dan zijn aandacht zodat hij naar u toekomt en wandel een klein stukje de andere kant op. Wandel dus nooit met een strakke lijn. Loopt uw pup netjes mee, geef hem dan aandacht en beloon met uw stem. Let op: bij een pupje merkt u nog niet zo goed dat hij trekt omdat hij niet zo sterk is, maar als hij volwassen is, merkt u dat wel degelijk! Oefen dus heel consequent. Bij lastige situaties, zoals wanneer de pup erg afgeleid is of als u even wilt opschieten, kunt u de pup achter een brokje of speeltje aan laten lopen zodat hij niet gaat trekken.

Kijkt uw pup tijdens het wandelen naar u op? Reageer dan door iets vriendelijks te zeggen. Zo leert u hem dat contact met u zoeken tijdens het wandelen iets leuks is. Ook als hij los loopt!

Baknijd voorkomen

Het is logisch als een hond zijn voer wil verdedigen, maar het kan ook vervelend en gevaarlijk zijn. Beter is als uw hond het vertrouwen heeft dat verdedigen niet nodig is. Wilt u uw pup leren dat u aan zijn voer mag komen, dan doet u dat vooral niet door steeds de bak weg te trekken 'omdat hij dat goed zou moeten vinden'. Hij leert dan immers juist dat mensen proberen zijn eten te stelen en dat hij een goede reden heeft om het te verdedigen. Leer hem in plaats daarvan dat mensen iets extra's komen brengen. Mensen in de buurt van zijn bak zijn voor hem dan juist leuk! Ga daarom in het begin regelmatig naar hem toe als hij eet, met een extra lekker, flink ruikend brokje of snoepje in uw hand. Doe dat rustig in de bak of geef het hem in eerste instantie uit uw hand te eten. Laat hem verder met rust als hij eet.

Ongewenst gedrag voorkomen

Het is veel efficiënter om uw pup direct aan te leren wat u in bepaalde situaties van hem verwacht, dan om eerst af te wachten of hij misschien iets doet wat u niet wilt.

Opspringen voorkomen

Een pup gaat tegen mensen op staan om aandacht te trekken. Als hij die aandacht dan echter ook krijgt, werkt dat belonend. Hij zal het blijven doen, ook als hij later groot of modderig is, als u nieuwe kleren aan heeft of bij andere mensen die niet van honden houden. Leer uw pup daarom meteen vanaf het begin liever dat hij geen aandacht krijgt als hij tegen mensen op staat: negeer hem helemaal. Maar zodra hij met vier poten op de grond staat, of liever nog gaat zitten, dan geeft u hem wél aandacht. Ga door uw hurken om hem te aaien. Nog beter is natuurlijk wanneer u kunt voorkomen dat hij gaat springen door al door uw hurken te gaan voordat hij die kans krijgt!

Heeft uw pup al geleerd dat tegen u op staan aandacht oplevert of vindt hij het ook fijn om te doen als u geen aandacht geeft, dan moet u het gedrag onderbreken door hem af te leiden of iets anders te laten doen. Een volgende keer laat u hem in zo'n situatie direct zien wat u van hem wilt, nog voordat hij tegen u op gaat staan!

Leer ook andere mensen dat ze hem niet moeten aaien of tegen hem moeten praten als hij tegen hen opspringt. Voorkom het springen zoveel mogelijk door bijtijds uw pup af te leiden met bijvoorbeeld een snoepje en hem te laten zitten. Dan kunnen mensen hem aaien of begroeten. Een kleine pup kunt u ook bij voorbaat even optillen tot de opwinding van binnenkomend bezoek voorbij is; daarna kan hij hen begroeten.

Bijten tijdens spelen

Pups bijten tijdens spel. Dat is voor hen normaal gedrag tussen nestgenootjes, maar ze moeten leren dat ze niet in mensenhanden mogen bijten. Bijt uw pup tijdens spel, roep dan hoog 'au' en stop even met spelen. Zo heeft zijn bijten een nadelig gevolg voor hem: hij wil immers graag spelen maar nu stopt het spel. Daardoor neemt de kans dat hij nog eens bijt, af. Bovendien lijkt uw hoge 'au' op het piepen van zijn nestgenootjes als hij te hard bijt.

Probeer daarna verder te spelen. Bijt hij weer, roep dan weer 'au' en stop. Wacht eventjes en speel dan verder. Bijt hij weer, stop dan het spel helemaal en loop weg. Door helemaal te stoppen, het speeltje op te bergen en zelf weg te lopen verdwijnt zijn kans op spel als gevolg van zijn bijtgedrag. Hij leert daardoor dat bijten geen goed idee is als hij wil spelen.

Geef de pup eventueel iets anders in zijn bek voordat hij in uw hand bijt. Zo voorkomt u ongewenst bijtgedrag en leert u hem waar hij wél op mag bijten.

Voorkom dat de pup te wild wordt tijdens het spelen en dan gaat bijten door het spel kort te houden.

Geef nooit een tik op zijn neus, dat maakt het bijten meestal erger! De pup ziet dat vaak als spel en wordt nog wilder, of hij kan ervan schrikken en dan wil hij zich misschien verdedigen.

Blaffen bij de deurbel

Zorg dat uw pup niet leert dat hij zich moet bemoeien met de binnenkomst van bezoek. Een hond die steeds mee mag naar de deur en daar dan aandacht krijgt van bezoek, wordt al snel opgewonden als de bel gaat en gaat dan blaffen en/of tegen bezoek opspringen.

Leer de pup dat het geluid van de deurbel betekent dat hij naar zijn mand moet gaan en dat hij daar dan iets lekkers krijgt. Dit kunt u oefenen door het in scène te zetten. Eén persoon belt aan, een ander leidt de pup naar de mand zodra de bel gaat en beloont hem als hij in zijn mand is. De persoon die belt, komt nog niet binnen. Zo wordt de deurbel voor de pup een signaal om snel naar zijn mand te gaan om daar iets lekkers te verdienen, in plaats van een signaal om naar de deur te stuiven. Er gebeurt immers ook niks spannends bij de deur.

Komt er echt bezoek? Laat dan één persoon bij de pup om hem in zijn mand hele kleine stukjes snoep te geven, terwijl iemand anders het bezoek gaat binnenlaten. Het bezoek moet de pup dan eerst eventjes negeren. Vertel de pup dat hij weer uit zijn mand mag, bijvoorbeeld met een vast signaal 'toe maar'. Daarna kan hij de bezoeker begroeten (maar let weer op: alleen als hij met vier poten op de grond is, krijgt hij aandacht zodat u dat goede gedrag beloont!).

Socialisatie

Socialiseren betekent dat de pup moet wennen aan de wereld, aan nieuwe dingen, en leren dat hij er niet bang voor hoeft te zijn. De socialisatie moet vroeg beginnen, als de hersenen van de pup nog volop aan het ontwikkelen zijn.

Hij kan dan bovendien leren om te generaliseren: als hij op jonge leeftijd leert dat meneer a, b en c leuk zijn en niet eng, dan concludeert hij dat alle mannen leuk en niet eng zijn. Een pup die slecht gesocialiseerd is en weinig nieuwe dingen heeft gezien op jonge leeftijd, kan als volwassen

hond slecht generaliseren. U kunt hem dan wel leren dat meneer a leuk is, en dat meneer b leuk is, en meneer c ook, maar alle andere mannen die hij niet kent zal hij nog steeds eng vinden. Hij moet bij elke persoon (of object of dier) weer opnieuw leren dat die niet eng zijn.

Bij socialisatie is het erg belangrijk dat nieuwe ervaringen positief zijn! Dat betekent dat u niet zomaar uw pup kunt confronteren met iets nieuws, want dan zou hij juist kunnen schrikken. Plan socialisatie goed en begin klein. Bedenk vooraf hoe de pup zou kunnen reageren, en wat u zelf dan doet. Voorkom bijvoorbeeld dat hij weg kan rennen, maar steun hem wel.

Overweldig uw pup niet met te veel van het goede. Als u de pup leert wennen aan kinderen, ga dan bijvoorbeeld niet met de pup op een vol schoolplein staan. Begin met één kind dat u vooraf hebt uitgelegd wat het wel en niet mag doen naar de pup. Geef de pup de kans om zelf naar het kind toe te gaan, in plaats van andersom.

De pup heeft tijd nodig om alles te verwerken. Doe dus niet te veel dingen tegelijk of kort na elkaar en plan ook rust in.

Hoe pakt u de socialisatie aan?

Begin altijd gemakkelijk. Gaat u naar buiten naar iets nieuws, houd dan de pup eerst op uw arm als dat kan. Zo biedt u hem veiligheid. Pas als u ziet dat hij nieuwsgierig is, laat u hem op de grond lopen. Bouw de moeilijkheidsgraad langzaam op en alleen als de vorige stap goed ging.

Draag hem bijvoorbeeld eerst eens door een rustig winkelstraatje. Is hij nieuwsgierig, dan kan hij een stukje zelf lopen. Een volgende keer kunt u een wat drukker straatje opzoeken maar neemt u hem eerst weer op de arm.

Schrikt uw pup ergens van? Bied hem steun. De pup mag bij u komen, maar blijf zelf rustig. Het is niet mogelijk om angst te verergeren doordat u het zou 'belonen', maar als u zelf geschrokken of gespannen overkomt dan kan dat de angst van de pup wel aanwakkeren. Praat dus kalmerend tegen de pup, laat zien dat u niet geschrokken bent en dat er niets aan de hand is en geef hem even de tijd om te herstellen. Probeer het daarna nog eens, vanaf iets meer afstand bijvoorbeeld. Is uw pup in paniek? Pak hem dan op, neem hem rustig mee en laat hem kalmeren. Een volgende keer begint u heel gemakkelijk, bijvoorbeeld op grote afstand van dat wat hij zo eng vond.

Maak een lijst van dingen waar uw pup aan moet wennen. Dat zijn alle 'standaard' zaken zoals verkeer of huiselijke geluiden, maar ook dingen die voor u persoonlijk belangrijk zijn. Speelt u bijvoorbeeld een instrument, laat hem dan langzaam aan het geluid wennen (eerst van veraf, of van achter een deur). Reist u veel met de trein, oefen dat dan ook met de pup. Een aantal basisdingen die op elk lijstje thuishoren:

- Verschillende mensen (bijv. oud, jong, man, vrouw, diverse huidskleur, baard, hoed, rollator, rolstoel e.a.)
- Kinderen van verschillende leeftijden, kruipende baby's
- Andere hondenrassen
- Andere dieren (en bedenk: moet hij ermee omgaan of hen negeren?)
- Huis- en tuingeluiden (zoals stofzuiger, afzuigkap, grasmaaier)
- Verkeer
- Mee in de auto, bus, trein

Negeren of mee omgaan?

Er is een verschil tussen mee leren omgaan of leren te negeren. Een voorbeeld: de meeste honden moeten leren om schapen te negeren. Maar een hond die schapen moet hoeden of drijven moet met schapen leren omgaan. De eerste kunt u het beste meenemen langs de schapen terwijl u daar geen aandacht aan schenkt en hem wat afleidt. Laat hem niet neus aan neus staan tot hij blaft en het schaap misschien schrikt: de pup leert dan dat hij zo een schaap aan het rennen kan maken (leuk om achteraan te rennen!). De tweede moet wél leren om contact te maken met schapen en moet leren hoe schapen zich gedragen.

Hond en kind

Vooral de omgang tussen honden en kinderen heeft extra aandacht nodig. Kinderen vinden pups vaak geweldig. Maar honden en kinderen begrijpen elkaar soms niet en dan kan het fout gaan. Kinderen doen soms onverwachte dingen, en uw pup kan dan ook leren dat kinderen eng zijn en dat hij zich moet verdedigen.

Blijf er daarom altijd bij als uw pup (en later uw volwassen hond) en jongere kinderen bij elkaar in de buurt zijn. Leer kinderen hoe ze veilig met honden om kunnen gaan. Laat ze niet met de pup rondsjouwen of achter hem aanrennen. Handige tips vindt u in de tien gouden regels op www.minderhondenbeten.nl.

Maatwerk

Sommige pups zijn van nature terughoudend tegenover andere mensen. Zij moeten leren dat mensen leuk zijn, zodat ze niet TE terughoudend of afwerend worden. Overigens zullen honden die van nature waaks zijn, geen 'allemandsvriendjes' worden, maar zo voorkomt u wel dat ze een vreemde persoon meteen in zijn broek bijten.

Andere pups vinden alle mensen heel leuk en willen er meteen op af stormen. Zo'n pup kunt u beter leren om andere mensen gewoon voorbij te lopen, anders wordt uw hond een 'Platwalsler' die tegen iedereen op springt.

Socialiseren is dus ook per individuele hond verschillend

Socialisatie en gezondheid

Soms wordt gezegd dat de pup pas naar buiten mag en contact mag hebben met andere honden of op cursus mag als hij al zijn vaccinaties heeft gehad, dus vaak pas na twaalf weken. Het is echter heel belangrijk dat de pup ook voor die tijd al goed gesocialiseerd wordt, want na twaalf weken wordt hij eerder angstig en wordt socialisatie steeds lastiger. Een niet goed gesocialiseerde pup krijgt het later heel moeilijk in zijn leven (en u als zijn eigenaar ook!).

Een pup van een goede fokker die zijn fokteef en de pups laat vaccineren, is grotendeels beschermd doordat hij antilichamen van zijn moeder heeft meegekregen, door de eerste vaccinatie bij de fokker en al snel ook de tweede puppyvaccinatie (vaak op acht of negen weken). Hij kan dan veilig contact hebben met andere honden die goed gevaccineerd zijn. Let wel op bij hondenuitlaatplaatsen, want daar komen heel veel honden en u weet niet of die allemaal goed verzorgd en gevaccineerd worden. Houd uw pup daar nog even weg tot hij zijn drie puppyvaccinaties gehad heeft.

Op cursus

Op een cursus leert u goed naar uw pup te kijken, u leert hoe uw pup leert, hoe u op hem overkomt en natuurlijk hoe u hem iets kunt leren. Uw pup leert ook op u te letten terwijl er andere mensen met honden in de buurt zijn. Ook al heeft u al meerdere pups gehad, toch is het aan te raden om naar cursus te gaan. Elke pup is anders, u leert altijd wel iets nieuws en het is ook goed voor uw pup. Bovendien is er steeds meer onderzoek naar hondengedrag waardoor de methodes steeds beter worden. Het is ook leuk om ervaringen uit te wisselen met andere puppy-eigenaars. Op een goede cursus kunt u ook uw vragen stellen over opvoedingszaken.

Kies een goede hondenschool. Twee dingen zijn enorm belangrijk:

- Het gebruik van een positieve methode, dus waar men werkt met het belonen van goed gedrag in plaats van met het straffen van ongewenst gedrag of met slipkettingen en dergelijke.
- Instructeurs met een echte opleiding die zich ook regelmatig bijscholen. Vraag ernaar en staar u niet blind op 'jaren ervaring': 20 jaar ervaring zegt immers niet veel als zo'n instructeur nog steeds op de oude manier werkt en zich nooit heeft bijgeschoold.

Op licg.nl vindt u nog veel meer tips over het vinden van een goede hondenschool.

Een gezonde pup

Behalve dat een pup goed gesocialiseerd en opgevoed moet worden, is ook zijn gezondheid natuurlijk een belangrijk aandachtspunt. Meer over het verzorgen van uw pup en het voorkomen van ziektes leest u in Module 4: Verzorging en gezondheid.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: 28 oktober 2021

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl